

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště 15

ZLÍN

Inspekční zpráva

**Gymnázium Františka Palackého
Valašské Meziříčí, Husova 146**

Husova 146, 757 37 Valašské Meziříčí

Identifikátor školy: 600 018 148

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Vsetín, Pod Vršky 27, 755 01 Vsetín

Termín konání komplexní inspekce: 9. – 12., 14. - 17. listopad 1999

Čj.	154 62/99-5042
Signatura	ko4zt201

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Gymnázium Františka Palackého ve Valašském Meziříčí bylo založeno roku 1871, bylo jedním z nejstarších dívčích reálných gymnázií v českých zemích a jednou z nejstarších českých středních škol na Moravě.

V současné době má celkem 15 tříd se 448 žáky, z toho 279 dívek, a 35 pedagogů, z nichž dva jsou externisté a čtyři mají snížený úvazek. Škola poskytuje úplné střední vzdělání ve studijním oboru 79-41-K/001 Gymnázium - všeobecné zaměření (JKOV 79-02-5/00), a to v sedmi třídách čtyřletého a osmi třídách šestiletého denního studia. Součástí školy je školní jídelna.

Komplexní inspekce se uskutečnila v obou vzdělávacích cyklech gymnázia.

Český jazyk a literatura

Hospitace proběhly téměř ve všech ročnících šestiletého i čtyřletého studijního cyklu a u všech pedagogů, kteří v tomto školním roce vyučují tomuto předmětu.

Výuka českého jazyka a literatury probíhala v souladu s obsahem schválených učebních dokumentů pro gymnázia. Časová dotace odpovídá schválenému učebnímu plánu, v některých třídách je výuka posílena z disponibilních hodin. Ve většině tříd je jedna hodina dělena. V dělených hodinách se převážně vyučuje jazykovému učivu, v jedné ze sledovaných dělených hodin byla vhodně skloubena problematika literární s upevňováním poznatků pravopisných a s procvičováním psaní velkých písmen. Všichni vyučující mají tematické plány zpracovány podle platných učebních dokumentů. Kontinuita výuky, hlavně literárního učiva mezi jednotlivými ročníky, je dodržována.

Předmětová komise (PK) českého jazyka a literatury se schází pravidelně podle plánu, z jednání jsou pořizovány zápisy, z nichž vyplývá, že je prováděna průběžná kontrola plnění učebních dokumentů. Vyučující řešili i postup při zohledňování žáků se specifickými poruchami učení. Předseda předmětové komise také z pověření ředitele školy vykonává hospitační činnost a informuje ředitele školy především o odborné stránce úrovně posuzovaných hodin. Zapsaná zjištění z hospitační činnosti předsedy PK jsou někdy příliš stručná. Aktuální problémy se často operativně řeší neformální výměnou názorů vyučujících.

Všichni učitelé českého jazyka a literatury splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku ve střední škole. Ve sledovaných hodinách se neobjevily žádné závažnější věcné nepřesnosti.

Výuka probíhala v prostorných kmenových třídách, většinou v prostředí průměrné estetické úrovně. V některých učebnách je ztížena možnost intenzivního větrání, protože škola se nachází v blízkosti poměrně frekventované komunikace. Žáci i vyučující využívají poměrně často knižního fondu školní knihovny, v jejímž žákovském oddělení se nachází především beletrie, v učitelské části knihovny převažuje odborná literatura a časopisy. Fond knih a časopisů je průběžně aktualizován a doplňován. Žáci si knihy půjčují domů, studovna zatím nebyla zřízena z důvodu nedostatku prostoru. Při sestavování rozvrhu hodin se sice projevuje snaha respektovat psychohygienické zásady, ale někdy se stává, že vyučující učí až šest hodin českého jazyka a literatury za sebou, což představuje značné zatížení. Na základě podrobnějšího zkoumání platného rozvrhu hodin vyplynulo, že výuka českého jazyka a literatury (často i dějepisu) probíhá souběžně v několika třídách, což v případě nepřítomnosti vyučujícího téměř znemožňuje zajistit odborné zastupování ve výuce daného předmětu.

V hodinách se používají nejen schválené učebnice, ale vyučující připravují do jednotlivých hodin doplňující texty, zejména k procvičování a upevňování mluvnických jevů. Někdy byly

připravené nakopírované zkušební texty využity i při kontrole znalostí. Žákům byl často dán prostor k vyjádření vlastního názoru, někteří vyučující se snažili střídat různé metody a formy práce a často se jim dařilo zvýšit aktivitu žáků. Ojedinele se objevily tradiční a stereotypní postupy ve výuce nebo četba dlouhých literárních ukázek, což mělo za následek nejen pasivitu žáků, ale i malou efektivitu využití vyučovacího času. V hodinách jazykových, někdy však i při výuce literatury někteří učitelé důsledně uplatňovali zpětnou vazbu pro ověřování pochopení učiva či míry upevnění získaných poznatků. Při zadávání úkolů byla respektována zásada přiměřenosti. V rámci opakování a upevňování učiva byl ze strany učitele kladen důraz nejen na pochopení věcných souvislostí, ale i na možnost aplikace příslušného jevu. Ústní i písemné zkoušení a opakování mělo vždy návaznost na probírané učivo. Hodnocení výkonů žáků bylo objektivní. Přesné a věcné vyjadřování učitelů kladně působilo na rozvoj komunikativních schopností žáků. Při výuce českého jazyka a literatury se téměř vždy projevovaly pěkné a tolerantní vztahy mezi učiteli a žáky.

Žáci školy se pravidelně účastní olympiády v českém jazyce v rámci školního kola I. a II. kategorie, vítězové v posledních letech dosáhli ocenění i v okresním kole. Zájemci se úspěšně prezentují ve valašském regionu v recitačních a literárních soutěžích. Nepravidelně vychází školní časopis s názvem Tuzemské Sanatorium. K běžným akcím kulturního charakteru se řadí návštěvy divadelních představení, výstav, na dobré úrovni je i spolupráce s městskou knihovnou.

Plánování a příprava pro sledovanou výuku českého jazyka a literatury je hodnocena jako velmi dobrá, personální podmínky jako vynikající, materiální a psychohygienické podmínky jako dobré. Organizace, formy a metody, stejně jako interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré, oblast motivace a hodnocení je dobrá.

Sledovaná výuka českého jazyka je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Cizí jazyky: anglický, francouzský a německý jazyk

Cizí jazyky v gymnáziu vyučují odborně i pedagogicky způsobilí pedagogové. Výuka anglického jazyka je zajištěna pěti interními učiteli a jedním externistou - zahraničním lektorem vyučujícím anglickou konverzaci v maturitním ročníku. Výuka německého jazyka je zabezpečena šesti učiteli rovněž s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Francouzský jazyk vyučuje jedna pedagogicky i odborně způsobilá učitelka. V případě dostatečného zájmu je škola schopna kvalifikovaně zajistit výuku ruského a španělského jazyka. Jako nepovinný předmět se realizuje také výuka latinského jazyka.

Učitelé gymnázia zajišťují také výuku cizích jazyků pro veřejnost. Zájemci mohou vykonat státní jazykové zkoušky z anglického a německého jazyka.

Specializované jazykové výuce jsou k dispozici dvě velmi malé, ale moderní jazykové učebny se sluchátky a provizorní jazyková učebna v suterénu. Všechny jsou vybaveny televizorem, videorekordérem, magnetofonem, nástěnnými mapami a slovníky. Využívání jazykových učeben se řídí zvláštním rozpisem, aby zde mohla rovnoměrně probíhat výuka všech cizích jazyků ve škole.

Vzhledem k velkému počtu hodin cizích jazyků týdně (179 hodin) je množství a kapacita těchto učeben nedostatečná. Převážná část vyučování proto probíhá v běžných učebnách (dokonce i ve školní aule), které svou velikostí, špatnou akustikou i osvětlením a málo podnětným prostředím negativně ovlivňují kvalitu výuky. Část výuky angličtiny probíhá v počítačové učebně, kde žáci mohou individuálně procvičovat zejména gramatiku prostřednictvím speciálních počítačových programů. Pro anglický jazyk má škola rovněž

k dispozici počítač Apple Macintosh s výukovým programem.

Všichni vyučující mají přenosné radiomagnetofony, audiokazety, videoprogramy, slovníky a cizojazyčné časopisy, které byly ve výuce většinou účelně využívány. Zařazení anglického, německého i francouzského jazyka do rozvrhu hodin respektuje ve sledovaných skupinách psychohygienické a didaktické zásady. Kontinuita výuky vzhledem ke znalostem žáků ze základní školy je zajištěna tím, že žáci jsou na počátku studia v gymnáziu rozděleni do skupin na základě testu. Během několika měsíců prvního ročníku dochází v jednotlivých skupinách k vyrovnání různé kvality znalostí a žáci jsou tak připraveni k pokračování ve studiu.

Znalosti jazyků si žáci mají možnost vyzkoušet v praxi během každoročních studijně poznávacích školních zájezdů do Velké Británie, Francie a Holandska.

Žáci školy se pravidelně umísťují na prvních místech okresních kol soutěží v cizojazyčné konverzaci, v minulých letech bylo dosaženo umístění mezi prvními čtyřmi soutěžícími v krajských kolech. Mezi nejlepší výsledky výuky cizích jazyků během posledních pěti let patří vítězství jedné žákyně v literární soutěži Lidových novin o nejlepší anglicky psaný esej. Odměnou pro školu byl počítač. Úspěchem bylo také druhé místo v celostátním kole soutěže v německé konverzaci spojené se studijním pobytem v SRN a čtvrté místo v celostátním kole soutěže v latinském jazyce.

Hospitováno bylo celkově 11 hodin anglického, 3 hodiny francouzského a 7 hodin německého jazyka u všech vyučujících. Časové dotace výuky odpovídají schváleným učebním plánům. V předposledním a posledním ročníku obou studijních cyklů je zařazen volitelný předmět anglická konverzace, který je v maturitním ročníku šestiletého gymnázia vyučován zkušeným zahraničním lektorem, a volitelný předmět konverzace v německém jazyce.

Výuka angličtiny probíhá ve všech skupinách podle britských učebnic. Kromě základních učebnic jsou používány také doprovodné texty k videoprogramu a cvičebnice. Po několika letech určitého experimentování s různými učebnicemi se předmětová komise dohodla na užívání několika titulů, které s určitými obměnami mohou sloužit výuce různě pokročilých studijních skupin. V šestiletém gymnáziu v prvních třech ročnících je to řada Project English I - III, po níž následovala učebnice Streetwise Intermediate ve čtvrtém a pátém ročníku a Streetwise Upper-Intermediate v šestém ročníku. Poslední dvě jmenované učebnice se vyznačují převahou práce s textem, proto v nižších třídách byla po Projectu dána přednost učebnicím Headway Intermediate a Upper-Intermediate, které se lépe osvědčují kvůli většímu množství poslechových a komunikaci rozvíjejících cvičení a pro přehlednější zpracování mluvnice. Ve čtyřletém gymnáziu výuka angličtiny probíhá podle učebnic Headway, v některých skupinách, kde je angličtina druhým jazykem, se používá Cambridge New, která však není pro gymnaziální výuku příliš vhodná. Stanoveným cílem studia je u prvního jazyka dosažení více pokročilé úrovně, u druhého jazyka středně pokročilé úrovně.

Ve velmi dobré výuce francouzského jazyka je používána učebnice Le nouveau sans frontieres I a II, která vede k používání moderních komunikativních metod a je doprovázena rovněž souborem audioorálních cvičení. Vzhledem k tomu, že v gymnáziu téměř všichni žáci s výukou francouzského jazyka začínají, stanoveným cílem na konci studia je dosažení středně pokročilé úrovně.

Ve sledovaných hodinách anglického a francouzského jazyka výuka probíhala v souladu s učebními dokumenty, v některých hodinách nebyl zřetelně stanoven jejich cíl. Většina učitelů používala cizí jazyk k pokynům pro práci ve třídě, v hodině konverzace se hovořilo výhradně anglicky. Používaly byly komunikativní metody a formy práce, v některých hodinách nebyly procvičovány všechny řečové dovednosti. S výjimkou dvou hodin byly ve výuce používány audioorální pomůcky, ve třech hodinách byl k nácviku poslechu s porozuměním účelně využit

videoprogram, v jedné hodině byly gramatické struktury efektivně procvičovány počítačovým programem. Žáci většinou nebyli za své výkony hodnoceni, v několika hodinách psali stručný test, ve dvou hodinách anglického jazyka vyučující zkoušeli vždy jednoho žáka před tabulí mluvnické struktury, což se jevilo z hlediska obsahového i časového jako nepraktické. Hodnocení nebylo úměrné slabším znalostem žáků. V některých hodinách žáci aktivně spolupracovali s vyučujícími, v jiných se omezovali na odpovědi na otázky pedagogů, kteří se však snažili vzbudit jejich zájem například zařazováním jazykových her a cizojazyčných vtipů. V přiměřené míře byla zastoupena samostatná práce žáků, práce ve dvojicích či skupinové vyučování. Ve dvou velmi dobrých hodinách anglického jazyka byla vhodně zařazena aktualizace na základě právě absolvovaného poznávacího zájezdu do Londýna. Kromě hodiny anglické konverzace, kde někteří plynně hovořili na předem připravené konverzační téma, se žáci samostatně v cizím jazyce příliš neprojevovali.

Německý jazyk je ve škole vyučován jako první cizí jazyk (pokračování ze ZŠ) v osmi skupinách a jako druhý cizí jazyk (možnost volby mezi německým, anglickým a francouzským jazykem) ve dvanácti skupinách v hodinové dotaci dané schválenými učebními plány. Sledovaná výuka byla kromě jednoho případu v souladu s tematickými plány, které jsou pouze časovým rozvržením učiva probírané učebnice, nikoliv rozpracováním rámcových požadavků učebních osnov na výstupní úroveň. Z plánů rovněž nevyplývá, zda a do jaké míry jsou žáci seznamováni ve výuce s reformou německého pravopisu. V hospitovaných hodinách byly využívány kromě základní učebnice další učební materiály a audioorální nahrávky. Při výuce začátečnicků nebyla používána výlučně učebnice zpracovaná podle nové pravopisné normy, jak to ukládá Sdělení MŠMT ČR pro zavedení nového německého pravopisu ve vyučování němčiny na školách ČR čj. 26 000/98-22.

Většina učitelů používala v hospitovaných hodinách německý jazyk pouze ke stručným pokynům. Spíše ojediněle byli žáci seznamováni s cílem vyučovací hodiny, popřípadě hodnocením v jejím závěru. Metody a formy práce byly tradiční, důraz byl kladen více na zvládnutí jazykových prostředků (mluvnice a slovní zásoby) než na rozvoj řečových dovedností. K ověření porozumění byl preferován překlad do mateřského jazyka a odpovědi na otázky vyučujícího. Žáci nebyli systematicky vedeni k souvislejšímu samostatnému ústnímu projevu. Vhodně byla zařazena aktuální tematika - desáté výročí pádu Berlínské zdi.

Zvolené didaktické postupy a formy práce ve většině sledovaných hodin žáky dostatečně nemotivovaly a neaktivizovaly. Ve velmi malé míře byla zastoupena samostatná práce žáků, práce ve dvojicích či skupinové vyučování. V hodinách, kde byli žáci klasifikováni, bylo hodnocení zaměřeno pozitivně.

Poměrně malé počty žáků ve skupinách pro jazykovou výuku umožňují navázání bezprostředního kontaktu mezi žáky a učiteli. Této možnosti využili učitelé v různé míře. Zaznamenány byly vyučovací hodiny s atmosférou vzájemné důvěry, s vedením žáků k pocitu spoluzodpovědnosti za výsledky, ale většina hodin se vyznačovala pouze pasivním přijímáním nových poznatků ze strany žáků.

Plánování a příprava pro hospitovanou výuku cizích jazyků je hodnocena jako dobrá, personální podmínky jako vynikající, materiální a psychohygienické podmínky jako dobré. Organizace, formy a metody, stejně jako oblast motivace, interakce a komunikace v hospitovaných hodinách německého jazyka jsou hodnoceny jako ještě vyhovující.

Ve sledovaných hodinách anglického a francouzského jazyka jsou organizace, formy a metody hodnoceny jako velmi dobré, oblast motivace, interakce a komunikace je dobrá.

Sledovaná výuka cizích jazyků je celkově hodnocena jako dobrá.

Společenskovědní předměty: dějepis, základy společenských věd (ZSV) a společenskovědní seminář (SVS)

Společenskovědní předměty povinné i volitelné se vyučují v časové dotaci odpovídající schválenému učebnímu plánu šestiletého i čtyřletého studia gymnázia. Učitelé dějepisu, základů společenských věd i volitelných předmětů mají podle učebních osnov zpracovány tematické plány, podle nichž vyučují. Zápisy v třídních knihách hospitovaných tříd v ZSV a společenskovědním semináři vykazovaly návaznost výuky. Některé zápisy dějepisného učiva byly příliš obecné. Neuspokojivá byla na základě kontroly zápisů v třídních knihách 5. E a 5. F dokumentace probíraného učiva v dějepisném semináři. V platném rozvrhu hodin byl seminář uveden v pondělí, v uvedených třídních knihách byl zapisován ve středu, často i přes proškrtnuté řádky. Předmět dějepis se v šestiletém studiu gymnázia vyučoval podle učebního plánu čj. 25 048/95-21-23 do pátého ročníku studia (loňská třída 5. E). V třídní knize letošní třídy 6. E jsou v měsíci říjnu dvakrát v odpoledních hodinách zapsány konzultace - druhá světová válka. Kontrolou zápisů v třídní knize 5. E ve školním roce 1998/99 se zjistilo, že se v této třídě nevyučovalo důsledně podle učebních osnov čj. 17 668/91-20 povinného předmětu dějepis. Výuka podle zápisů v třídní knize končila událostmi druhé světové války. Zmíněné zápisy svědčí o tom, že ve výuce dějepisu se vůbec neobjevila problematika vývoje ve světě a u nás v období po druhé světové válce. Hospitační činnost ze strany předsedy PK společenských věd byla v oblasti kontroly plnění učebních osnov nedůsledná. V tematickém plánu pro letošní pátý ročník, v němž výuka dějepisu končí, se opět počítá s probráním učiva od období Vídeňského kongresu po současnost. V době inspekce byl časový rozpis učiva dodržován.

Práce předmětové komise podle předložených zápisů, v nichž byl uveden pouze plán, a žádný zápis z plánované zářijové schůzky, je pouze formální. Mizivou vypovídací hodnotu mají i záznamy o hospitacích, které se uskutečnily v měsíci říjnu. Z plánu PK společenských věd rovněž nevyplývá, že by měla být projednávána problematika týkající se nových učebních dokumentů pro gymnázia a rozvržení dějepisného učiva do jednotlivých ročníků.

Společenskovědní předměty vyučují odborně a pedagogicky způsobilí učitelé.

Ve škole není zatím zřízena odborná učebna pro výuku těchto předmětů, výuka probíhá v běžných učebnách, pouze jedna z nich vedle dějepisného kabinetu je vybavena pomocným názorným materiálem a videem, které je podle potřeby využíváno pro názornou ilustraci probíraných dějů. V hospitovaných hodinách dějepisu žáci pracovali s učebnicí, měli k dispozici dějepisné atlasy a nástěnnou dějepisnou mapu. V ZSV a SVS učitelé k lepšímu pochopení učiva používali vlastní náčrtky na tabuli nebo názorných xerokopií, které pro žáky připravili. Žáci nemají učebnice a pro domácí přípravu jsou odkázáni pouze na poznámky, které si v hodině zapsali.

Hodiny dějepisu měly klasickou stavbu, výklad učitele byl proložen prací s učebnicí a mapou. Žáci celkem aktivně odpovídali na otázky vyučujícího, pomocí nichž si ověřoval pochopení učiva. Vhodným motivujícím prvkem bylo užití videonahrávky a zařazení ukázky z dokumentu.

V hodinách základů společenských věd a ve společenskovědním semináři byli žáci vedeni k samostatnosti a k osobní zodpovědnosti tím, že se pokoušeli pod vedením učitele dopracovat k analýze jevů. Svůj názor proti tvrzení oponentů dokázali obhájit.

Výuka dějepisného semináře neprobíhá v době stanovené platným rozvrhem hodin, výuka některých seminářů (volitelných předmětů) pravidelně začíná v jinou dobu, než je rozvrhem stanovena.

Plánování a příprava pro sledovanou výuku dějepisu a základů společenských věd je hodnocena celkově jako velmi dobrá, personální podmínky jako vynikající. Materiální a psychohygienické podmínky pro výuku dějepisu jsou dobré, v základech společenských věd

ještě vyhovující. Organizace, formy a metody, stejně jako oblast motivace, interakce a komunikace ve sledovaných hodinách dějepisu byly dobré, v základech společenských věd velmi dobré.

Sledovaná výuka společenských věd měla celkově dobrou úroveň.

Přírodovědné předměty: chemie, biologie, seminář z biologie a fyzika

Výuka chemie, biologie a fyziky je v souladu s učebními plány i učebními osnovami, které si učitelé rozpracovali formou časově tematických plánů. Výukové cíle odpovídaly standardu vzdělávání. V ojedinělých případech zaměnili učitelé cíl s tématem hodiny či jej stanovili s ohledem na činnost vlastní, nikoli s ohledem na předpokládané výsledky, kterých má žák dosáhnout, což se odrazilo v metodách a formách výuky.

Výuku zajišťují učitelé s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Jsou to jednak zkušení pedagogové, ale i začínající učitelé s malou pedagogickou praxí. Všichni v průběhu hospitovaných hodin prokázali velmi dobrou odbornou úroveň.

Materiální zabezpečení hospitovaných předmětů je velmi dobré. Škola disponuje specializovanými prostory vhodnými jak pro teoretickou, tak praktickou výuku. Vybavení pomůckami je celkově velmi dobré. Řada pomůcek je starších, ale plně funkčních.

Začlenění hospitovaných přírodovědných předmětů do rozvrhu hodin převážně odpovídá psychohygienickým zásadám. Ty však nebyly respektovány v několika hodinách, ve kterých dominoval projev učitele, případně dlouhé úvodní zkoušení, provázené málo produktivní činností ostatních žáků.

Úvodní opakování probraného učiva, které se uskutečnilo téměř ve všech sledovaných hodinách, prokázalo celkově dobré znalosti žáků, v řadě případů i schopnost logického myšlení. Pravidla hodnocení jsou stanovena a žáky akceptována. Nové učivo bylo většinou probíráno v logických souvislostech. V hospitovaných hodinách biologie a fyziky ojediněle převládaly frontální činnosti, kdy učitelé nové poznatky žákům spíše diktovali, místo aby žáky zapojili do výuky s využitím metod a forem aktivního učení. Efektivitu jedné z těchto hodin nepříznivě ovlivnila i nadměrná verbální aktivita učitele. Jednotvárná výuka nepodporovala aktivitu a vnímavost žáků a snižovala účelné využití vyučovacího času. V hodinách biologie, biologického semináře a fyziky, kde učitelé řídili výuku účelně a metody práce se častěji střídaly, projeví žáci zájem o předmět a větší schopnost získané poznatky aplikovat. Průběh hospitované výuky chemie do značné míry závisel na přístupu a možnostech jednotlivých učitelů. U začínajících pedagogů se projeví drobné nedostatky vyplývající z krátké praxe. Přestože jeden z učitelů vystupoval značně neformálně, neměl problémy s kázní. Jeho způsob komunikace však předpokládal alespoň částečnou aktivitu žáků. Zejména slabší žáci tak nebyli dostatečně aktivizováni a zůstali během sledované výuky pasivní. Průběh jedné hodiny chemie negativně ovlivňovalo několik žáků, kteří přes snahu pedagoga neprojevovali dostatečný zájem o předmět. Učitelka, která třídu převzala v závěrečném ročníku, dokázala vhodně reagovat a část žáků aktivizovat. Svoji velmi dobrou odbornou i pedagogickou úroveň prokázala i v další hospitované výuce.

Pokud byl žákům ve všech hospitovaných předmětech poskytnut prostor pro vyjádření názoru, dokázali mnozí formulovat problém a správně se vyjadřovat s využitím odborné terminologie.

Výrazně pozitivním rysem většiny sledovaných hodin bylo respektování osobnosti žáka. Vztahy mezi učiteli a žáky se s výjimkou jedné hodiny chemie jeví jako vstřícné.

Materiální a psychohygienické podmínky pro výuku fyziky, biologie, semináře z biologie a chemie jsou na velmi dobré úrovni. Její personální zajištění je vynikající. Úroveň sledovaných hodin se z hlediska plánování, organizace, motivace a hodnocení lišila, celkově však byla velmi dobrá. Oblast interakce a komunikace mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem je hodnocena jako dobrá.

Hospitovaná výuka fyziky, biologie a chemie měla celkově velmi dobrou úroveň.

Přírodovědné předměty: matematika, zeměpis, informatika a výpočetní technika (IVT)

Předmětem inspekce bylo posouzení kvality výuky matematiky (včetně semináře a cvičení z matematiky), zeměpisu, informatiky, výpočetní techniky a programování. Hospitační činnost proběhla ve většině tříd a u převážné části pedagogů, kteří v tomto školním roce vyučují sledované předměty.

Kontrolou zápisů v třídních knihách a přímým pozorováním v hospitovaných hodinách bylo zjištěno, že výuka sledovaných předmětů probíhá podle deklarovaných učebních dokumentů s výjimkou předmětu informatika a výpočetní technika, kde v tematických plánech nejsou výslovně uvedeny tematické celky s názvy informatika, informace a databázové systémy. Ve všech třídách je časová dotace sledovaných předmětů v souladu s učebními plány, které jsou upraveny v rámci disponibilních hodin. Probírané učivo příslušného ročníku je obsaženo v tematických plánech. Ty jsou zpracovány s ohledem na podmínky ve škole. Zvolená skladba jednotlivých celků neporušuje logické a didaktické zásady a mezipředmětové vazby.

V úvodní části tematických plánů studia každého ročníku v předmětu matematika jsou zařazeny kapitoly opakování a prohlubování učiva (obsáhlejší v nižších ročnících), některé části učiva matematiky jsou přesunuty do volitelného předmětu. Hodinová dotace stanovená učebními plány je s výjimkou prvního ročníku šestiletého studia posílena o jednu až dvě učební jednotky týdně. Porovnáním učebních plánů, učebních osnov a příslušných tematických plánů se zápisy v třídních knihách bylo zjištěno, že v matematice nejsou administrativně vykazována cvičení, jejichž zařazení je dáno ustanoveními generalizovaného učebního plánu a jimž se prakticky vyučuje, protože větší část vyučovacích jednotek obsahově splňuje kritéria tohoto typu výuky (netýká se tříd, kde se vyučuje podle učebních plánů vydaných MŠMT ČR ze dne 5. května 1999, čj. 20 594/99-22 a čj. 20 595/99-22).

V rámci nabídky volitelných předmětů mají žáci v posledních dvou ročnících studia možnost výběru z obsahově blízkého předmětu seminář a cvičení z matematiky.

V předmětu zeměpis je hodinová dotace posílena v šestiletém studiu ve druhém ročníku (o jednu hodinu) a pátém ročníku (o dvě hodiny), ve čtyřletém studiu ve třetím ročníku (o jednu hodinu).

Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je v předmětech matematika a zeměpis zajištěna, neboť ve škole pracují předmětové komise, které koordinují mimo jiné i tuto oblast. Výukové cíle odpovídaly danému typu školy, v jednotlivých hodinách byly stanoveny vhodně a přiměřeně. Vyučující je promyšleně přizpůsobovali s ohledem na aktuální stav třídy.

Předmět informatika a výpočetní technika je kromě prvního ročníku zařazen ve dvouhodinové dotaci i v šestém ročníku šestiletého studia. Podle tematických plánů jsou žáci seznamováni také se staršími a v praxi již málo používanými softwarovými systémy. K materiálně-technickému vybavení a výuce předmětu informatika a výpočetní technika se vyskytovaly časté připomínky v dotazníku pro rodiče, který ČŠI zadala před průběhem komplexní inspekce v devíti třídách gymnázia.

Škola disponuje vhodnou skladbou pedagogického sboru. Využívána je odborná

a pedagogická způsobilost učitelů, kterou ve smyslu příslušných ustanovení vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, nesplňuje pouze jeden vyučující.

Všechny učebny splňovaly základní psychohygienická kritéria, byly vybaveny vhodně a účelně. Převážně starší, ale udržovaný žákovský nábytek odpovídal antropometrickým požadavkům. Nově je vybudována učebna výpočetní techniky, jejíž vybavení odpovídá až na software současným požadavkům. Další dvě lze po určitých změnách (přesuny PC a doplnění programovým vybavením) plně využít. V tomto školním roce bylo instalováno radiové spojení a rozšířil se příjem Internetu do počítačové učebny. S jeho využitím ve výuce se počítá v nejbližší době.

Studenti mají k dispozici učebnice a atlasy schválené MŠMT ČR, řadu encyklopedií (i na CD nosičích) a knih ze školní knihovny, sbírky matematických úloh, výukové programy, využívají studijního materiálu zajišťovaného jednotlivými pedagogy. Ve škole je dostatek mapového i názorného materiálu a videotéka pro výuku zeměpisu. Didaktická technika je ve škole zastoupena v míře odpovídající potřebám žáků a byla běžně a vhodně využívána v procesu výuky.

Výuka předmětů matematika i seminář a cvičení z matematiky byla vyučujícími v převážné části sledovaných hodin promyšlená, dobře připravená se strukturou odpovídající výukovým cílům.

Vyučování se řídilo pokyny pedagogů a zvolené tempo bylo přizpůsobeno žákům jednotlivých ročníků. Výklad nového učiva byl přiměřeně náročný vzhledem k jejich schopnostem a věku. Učivo bylo interpretováno věcně správně, v patřičné šíři a souvislostech. Procvičování byla věnována dostatečná pozornost, příklady byly většinou diktovány s odkazy na obdobné úlohy ve sbírkách. Žáci většinou prokazovali velmi dobré znalosti předmětu a dovedli aplikovat získané vědomosti. V části hodin převažovala frontální výuka.

Vyučující žáky motivovali seznámením s cíli hodin, během nich pak kladením problémových dotazů, změnou vyučovacího rytmu i příklady z praxe a využitím mezipředmětových vazeb. Převážně v nižších ročnících docházelo k častým pochvalám, povzbuzení a průběžnému hodnocení žáků. V případě nesprávného řešení úloh byla prováděna oprava postupů, což zpravidla vedlo k hlubšímu pochopení probíraného učiva. Během opakování všichni učitelé respektovali individuální dispozice žáků, otázky a úkoly byly zaměřeny na pochopení vztahů. Hodnocení bylo převážně pozitivní, byla oceňována snaha a pokrok. V závěrech vyučovacích hodin probíhalo jejich shrnutí a zhodnocení.

Mezi vyučujícími a žáky se projevoval vztah oboustranného respektu a spolupráce, komunikace probíhala na základě dohodnutých pravidel. V hodinách byl dán prostor k diskusi, zvláště v části procvičování nového učiva a ve cvičeních. Pedagogové vyžadovali po žácích věcně a jazykově správné vyjadřování. Verbální a neverbální komunikace učitelů byla převážně na velmi dobré úrovni.

Vyučovací hodiny zeměpisu byly promyšlené, velmi kvalitně připravené. Výběr učiva s množstvím informací byl přiměřeně náročný a byl volen tak, aby odpovídal věkovým zvláštnostem a podmínkám jednotlivých tříd. Žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat probírané učivo. Pedagogové vytvářeli ve výuce dostatečný prostor pro samostatné a aktivní učení. Účelně bylo využíváno i dalších zdrojů informací (např. referáty, videonahrávky, učebnice, atlasy). Nové učivo bylo často vyvozováno ze znalostí žáků nebo analýzou různých údajů získaných domácí přípravou či použitím statistických materiálů (ze zeměpisných tabulek). Učivo bylo interpretováno věcně správně v souladu se současnými poznatky.

Organizace hodin odpovídala psychohygienickým požadavkům, vyučovací čas byl efektivně využit.

Vhodná motivace v převážné části hodin udržovala vysokou míru pozornosti žáků. Funkční promyšlené využití mezipředmětových vztahů a objektivní zdůvodněné hodnocení vytvářelo ve třídách příznivou atmosféru. Otázky pedagogů při opakování byly voleny tak, aby učivo bylo zvládnuto nejen pamětně, ale i s pochopením souvislostí. Ověřování pochopení látky probíhalo ústní i písemnou formou. Při hodnocení byly respektovány individuální zvláštnosti žáků, oceňována byla snaha a pokrok. Žáci vesměs prokazovali velmi dobré znalosti předmětu.

Oblast interakce a komunikace při výuce se vyznačovala dohodnutými pravidly jednání, která byla žáky akceptována. Při samostatné práci byl studentům vytvořen dostatečný prostor pro vzájemnou kooperaci a komunikaci.

Výuka informatiky a výpočetní techniky probíhala ve třech specializovaných učebnách s rozdílným stupněm počítačového vybavení. Třídy se dělí na skupiny. Žáci se na pracovištích cyklicky střídají, tím dochází při probírání nového učiva k nesystematickému prolínání výuky staršího a novějšího softwaru. Podle tematického plánu jsou čtyři hodiny věnovány práci s operačním systémem MS-DOS, rovněž čtyři vyučovací jednotky se pracuje se souborovým manažerem DOSMAN. Šest hodin se vyučuje používání WINDOWS 95. Chybí výuka v současné době nejrozšířenějších aplikací obsažených v MS OFFICE.

Žáci nejsou ve skupinách rozdělení podle úrovně jejich dovedností, znalostí práce a obsluhy počítače. Během hospitací se vyskytly situace, kdy vyučující věnoval pozornost pouze žákům s malými či průměrnými znalostmi, ostatní studenti neměli vytvořen prostor pro individuální potřeby a schopnosti.

Ve výuce byl kladen důraz na praktické dovednosti (především ovládnutí počítače), převažovala samostatná práce. Byl dán dostatečný prostor k procvičení učiva. Ověřování pochopení a zvládnutí učiva písemnou formou či kladením orientačních dotazů bylo zbytečně rozsáhlé. Motivačním prvkem bylo kladné slovní hodnocení.

Ve volitelném předmětu programování žáci plnili stanovené úkoly (zpracování jednoduchých úloh v daném programovacím jazyku), prováděli analýzy a diskutovali nad výsledky. Vyučující poskytoval studentům pomoc při řešení obtížnějších pasáží. Žáci prokazovali dobré znalosti.

Komunikace žáků byla na průměrné úrovni, při samostatné práci byl vytvářen dostatečný prostor pro kooperaci a vzájemnou toleranci.

Sledovaná výuka matematiky a zeměpisu je v oblasti plánování a přípravy hodnocena jako velmi dobrá, personální, psychohygienické a materiálně-technické podmínky, stejně jako organizace, metody a formy výuky matematiky a zeměpisu jsou hodnoceny velmi dobře.

Celková úroveň sledované výuky matematiky a zeměpisu je hodnocena jako velmi dobrá.

Plánování a příprava pro hospitovanou výuku informatiky a výpočetní techniky byla ještě vyhovující, personální, psychohygienické a materiálně-technické podmínky jsou dobré. Materiální vybavení, organizace a metody výuky tohoto předmětu jsou hodnoceny jako dobré.

Celkově je sledovaná výuka informatiky a výpočetní techniky hodnocena jako dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Hospitovány byly hodiny všech předmětů vyučovaných v gymnáziu čtyřletého i šestiletého studijního cyklu kromě tělesné, výtvarné a hudební výchovy. Sledovaná výuka přírodovědných předmětů a českého jazyka je hodnocena jako velmi dobrá. Výuka

informatiky a výpočetní techniky, společenskovedních předmětů a cizích jazyků je hodnocena jako dobrá. Výsledky současného stavu výuky nelze hodnotit pro absenci standardizovaných evaluačních nástrojů.

Úroveň kvality vzdělávání v Gymnáziu Františka Palackého ve Valašském Meziříčí podle sledované výuky je celkově hodnocena jako dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Vedení školy má vypracovaný plán hlavních úkolů pro školní rok 1999/2000. Jde o výčet činností, které přímo souvisí s výchovou a vzděláváním a které jsou učitelé povinni dodržovat podle pracovního řádu.

Škola má písemně zpracován projekt rozvoje v oblastech výchovně-vzdělávací, personální, materiálně-ekonomické a investiční do roku 2006.

Plánovaná výuka bude probíhat i nadále souběžně ve čtyřletém a v šestiletém studijním cyklu gymnázia. V souvislosti s novými učebními plány existuje záměr v obou cyklech jednotně zavést dva volitelné předměty v předposledním ročníku a tři volitelné předměty v posledním ročníku studia. Po vydání standardů vzdělávání se uvažuje o zavedení čtvrtého volitelného předmětu. V současnosti je škola schopna nabídnout žákům výběr z deseti volitelných a osmi nepovinných předmětů. V seminářích volitelných předmětů škola klade důraz na zpracovávání seminárních prací a na účast žáků v soutěžích studentské odborné činnosti. Vede tak žáky ke zvládnutí základů odborných znalostí a dovedností.

V současnosti ve škole studují dva žáci se specifickými poruchami řeči a pravopisu, kteří jsou začleněni do normální výuky. Přijímací zkoušky ke studiu dělali jinou formou podle doporučení pedagogicko-psychologické poradny. V případě nutnosti je škola připravena vyjít vstříc i žákům s jinými specifickými potřebami nebo zdravotním postižením. ČŠI zaznamenala pozitivní hodnocení školy ze strany rodičů za vstřícný přístup k žákům se zdravotními problémy při maturitních zkouškách v náhradním termínu v září 1999.

Škola má v tzv. Statutu Gymnázia Františka Palackého ve Valašském Meziříčí zřetelně vyjádřeno své poslání a náplň činnosti jako instituce, která poskytuje svým žákům úplné střední vzdělání zakončené maturitní zkouškou, zabezpečuje rozumovou výchovu založenou na vědeckém poznání a v souladu se zásadami vlastenectví, humanity a demokracie. Dále poskytuje žákům mravní, estetickou, pracovní, zdravotní, tělesnou a ekologickou výchovu. Cílem výchovně-vzdělávacího procesu je výchova adaptabilních a flexibilních absolventů všestranně připravených k dalšímu studiu na vysokých školách všech typů, ve vyšších školách, případně ve vzdělávacích kurzech pro uplatnění v praxi.

V souladu s celospolečenskou potřebou po větším počtu absolventů technických a přírodovědných oborů gymnáziím v posledních letech směřuje své žáky ke studiu na vysokých školách uvedeného typu. K dosažení tohoto cíle přes své všeobecné zaměření posiluje škola z disponibilních hodin výuku přírodovědných předmětů. Výchovná poradkyně má úplný přehled o absolventech a jejich úspěšnosti v přijímacím řízení na vysoké školy, a to u všech přihlášek. Eviduje také uplatnění absolventů v praxi. Úspěšnost při přijímacím řízení na vysoké školy je v gymnáziu trvale značně nadprůměrná (kolem 80 %). V počtu úspěšných absolventů ve školním roce 1998/1999 se gymnázium podle informační tiskoviny SET umístilo na 6. místě

na Moravě a 14. místě v České republice.

V personální oblasti vyvstává před vedením školy úkol zajistit plynulou náhradu starších pedagogů, tvořících většinu pedagogického sboru a postupně odcházejících do důchodu, mladými odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími. Škola chce rovněž vytvářet příznivé podmínky zájemcům o další studium a sebevzdělávání. Zpracovává se také projekt dalšího vzdělávání dospělých z řad veřejnosti.

Prioritou životní důležitosti je pro školu rozvoj v materiální oblasti. Výuka probíhá převážně v historické budově postavené v sedmdesátých letech minulého století v prostorech, kde čtyři učebny označil hygienik roku 1998 (18. května 1998, čj. 2312/231.6/98) jako nevyhovující hygienickým normám (málo světla, malý prostor na počet žáků). Platným hygienickým předpisům vyhovuje přístavba tělocvičny a odborných učeben z osmdesátých let (potvrzení vydal MěNV Valašské Meziříčí dne 20. června 1990, čj. výst./322/90-332/7-Je) a po rekonstrukci a kolaudaci bylo schváleno používání školní jídelny (potvrzení vydal Městský úřad Valašské Meziříčí dne 15. září 1999, čj. 330/2650/1999-Ši). Vytvoření potřebných prostorových podmínek (moderních odborných učeben, jazykových učeben, informačního centra) je plánováno v přístavbě nebo půdní vestavbě, na něž vedení školy po několik let opakovaně žádá MŠMT ČR přes Školský úřad ve Vsetíně přidělení investičních finančních prostředků. Významné úspory financí chce škola dosáhnout nahrazením dálkového teplovodního topení regulovatelným topením plynovým.

Plánování dalšího rozvoje školy se děje ve spolupráci s ostatními zaměstnanci, kteří jsou o záměrech vedení v této oblasti informováni.

Plánování dalšího rozvoje vedením školy je hodnoceno jako velmi dobré. Avšak záměry, které závisí na přidělení investičních finančních prostředků od MŠMT ČR, se nedaří z větší části prakticky naplňovat.

Organizování

Organizační uspořádání školy je upraveno zejména v těchto hlavních dokumentech - koncepci školy, organizačním řádu školy a organizačním řádu školní jídelny. Organizační řád je pro všechny zaměstnance závaznou normou. Určuje vnitřní strukturu organizace, vymezuje konkrétní úkoly a kompetence a jednoznačně deleguje příslušné pravomoci statutárním orgánům (řediteli školy a jeho zástupci), výchovnému poradci a předsedům předmětových komisí. Stejně podrobně jsou v organizačním řádu vymezeny pravomoci a odpovědnost pro administrativní pracovnice, pro správce areálu a budov školy (školníka) a pro vedoucí školního stravování. Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada (zasedá pětkrát v roce), účinná pomoc je vyžadována od předsedů předmětových komisí, s ředitelem školy spolupracuje rada studentů a rada rodičů.

Všichni zaměstnanci jsou s přidělením konkrétních úkolů seznámeni při prvním jednání pedagogické rady na začátku školního roku. Každý pracovník dostane základní dokumentaci, která upravuje organizaci výchovně-vzdělávací činnosti školy (řád školy, rozdělení úkolů souvisejících s činností školy - určení správců kabinetů, odborných učeben, žákovské a učitelské knihovny, správce počítačové sítě apod., organizační řád a pracovní řád pro zaměstnance ve školství, učební plány, organizační rozmístění tříd, obsazení jednotlivých kabinetů, seznam telefonních čísel). Občasné věcné připomínky a podněty pracovníků slouží řediteli školy ke zlepšení některých oblastí řízení (zlepšení organizace maturitních zkoušek, burza zaměstnání - vydávání letáček, nápady na nové vybavení kabinetů, zlepšení a změny i z hlediska výuky).

V průběhu školního roku předává ředitel školy, případně jeho zástupce, další pokyny a aktuální informace pedagogickým pracovníkům na pravidelných krátkých provozních poradách o hlavní přestávce, konaných každý týden, v případě nutnosti i častěji. Závažnější informace jsou vydávány formou pokynů a nařízení ředitele školy. Rozhodnutí vydávaná ředitelem jsou konkrétní a adresná. Informace týkající se jednotlivců jsou předávány osobně.

Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování žáků prostřednictvím studijních průkazů a na pravidelných čtvrtletních třídních schůzkách. Na úvodní plenární schůzi začátkem září jsou rodičům žáků prvního ročníku předány nejdůležitější informace o škole. V kontaktu s rodiči je i výchovná poradkyně. Jedenkrát v roce škola připravuje pro rodičovskou veřejnost den otevřených dveří. Malá část rodičů v přímém jednání s pracovníky ČŠI označila školou poskytované informace za nedostatečné.

Spolupráci rodičů se školou zajišťuje rada rodičů, složená ze zvolených zástupců jednotlivých tříd. Rada rodičů se schází pravidelně po skončení třídních schůzek čtyřikrát ročně. Připomínky a podněty rodičů jsou pro ředitele školy důležitou zpětnou vazbou a mohou přispět k odstranění nedostatků v práci školy. Rada školy není zřízena.

Další informace o práci školy získává rodičovská veřejnost z výročních zpráv, které jsou žákům nabídnuty ihned po vydání a rodiče je mají k dispozici při dni otevřených dveří. Výroční zprávy obsahují údaje o školní činnosti a velmi podrobně referují o mimoškolních aktivitách, mezi něž patří činnost pěveckého sboru, pořádání kulturních a vzdělávacích akcí pro veřejnost a kulturní akce pro žáky školy. Výroční zpráva za školní rok 1998/1999 nebyla v době inspekce ještě vydána tiskem, avšak podklady již byly zpracovány tak, aby je mohl ředitel využívat k plánování další činnosti. Předloženy byly výroční zprávy za předcházející školní roky, kontrolována byla zpráva za školní rok 1997/1998, v níž chybí přehled učebních dokumentů se schvalovacími doložkami MŠMT ČR.

Na veřejnosti se škola velmi dobře prezentuje výtvarnými pracemi žáků (stálá expozice výtvarných děl v městské knihovně, výzdoba nemocničního areálu), kulturními a sportovními akcemi, přednáškami a kurzy pořádanými společně i pro rodiče, velmi dobře reprezentuje školu i žákovský pěvecký sbor.

V rozvrhu hodin je dvakrát týdně stanoven začátek výuky tělesné výchovy na 6:45 hodin, což je v rozporu s vyhláškou MŠMR ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů.

Řád školy postrádá pozitivní demokratické prvky. Obsahuje mimo potřebná ustanovení i další, která nesouvisí přímo s životem školy (např. oddíl D - chování žáků mimo školu ve dnech volna a školních prázdnin). Na jeho tvorbě se učitelé ani žáci nepodíleli, o jeho schválení pedagogickou radou není záznam. V části školního řádu týkající se doplňkové klasifikační zkoušky se nevychází z terminologie vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů. Ve školním řádu jsou pro žáky vymezeny povinnosti a zákazy, některá další ustanovení mají informativní charakter. Práva žáků jsou zmíněna jen ve dvou případech. Na znění školního řádu jsou žáci upozorněni na začátku školního roku, ale nemají jej volně k dispozici, pouze na vyžádání od třídních učitelů.

Organizační struktura je zavedena a funguje s malými změnami již dlouhodobě. Doklady o tom, zda a jak se jednotliví pracovníci a úseky vzájemně informují o své činnosti, zda je vedením školy prováděna analýza zjištěných skutečností a jaká jsou přijímána opatření k nápravě, nebyly předloženy.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů vzhledem k rovnoměrně zastoupeným kladům a záporům je hodnocena jako dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Ve škole působí pedagogové s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku ve střední škole s výjimkou jednoho vyučujícího, který je plně způsobilý pro výuku v základní škole.

Systém vedení a motivování pracovníků reaguje na nové tendence a podněty ve vývoji školství. Odborná i pedagogická způsobilost učitelů je využívána efektivním způsobem. Významnou roli ve vedení pracovníků mají předmětové komise, které mimo jiné poskytují pomoc začínajícím učitelům. Kvalitní práce je oceňována, stejně jako práce nad rámec stanovených povinností. Vedení školy vypracovalo systém finančního ohodnocení pracovníků. K výši osobního ohodnocení učitelů se mohou vyjadřovat i předsedové předmětových komisí. Některá kritéria užívaná pro hodnocení učitelů jsou však málo konkrétní, případně se překrývají s úkoly, které vyplývají z pracovní náplně jiného pracovníka.

Další vzdělávání učitelů je vedením školy podporováno, což se kladně promítá do kvality výuky. V současné době jedna učitelka získává dalším studiem odbornou kvalifikaci pro výchovné poradenství. Vyučující čerpající mateřskou dovolenou pokračuje v magisterském studiu anglického jazyka. Metodické vedení začínajících učitelů je zajištěno. V rámci péče o další odborný růst se učitelé pouze podle vlastního výběru účastní vzdělávacích akcí, které jsou nabízeny různými institucemi, pokud je zabezpečen běžný chod školy.

Časopisy a odborná literatura určená k sebevzdělávání pedagogických pracovníků je průběžně zajišťována.

System vedení a motivování pracovníků má dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy má zpracován dokument ze dne 25. srpna 1998, který konkretizuje účel a obsah vnitřní kontrolní činnosti v Gymnáziu Františka Palackého. Zahrnuje všechny oblasti výchovně-vzdělávacího procesu, provozu školy a školní jídelny. Předložený plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 1999/2000 stanoví úkoly kontroly a termíny jejich plnění v jednotlivých měsících a pracovníky zodpovědné za průběh kontroly.

Poznatky školních inspektorů získané v době konání komplexní inspekce potvrdily, že plán kontroly není v praxi důsledně plněn.

V povinné dokumentaci, kterou škola vede dle § 38a školského zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných školách, ve znění pozdějších předpisů, byly zjištěny některé formální i obsahové nedostatky (nestejně a nepřesné zápisy v třídní knize, nepřesně vyplněné protokoly o maturitních zkouškách, administrativní nedostatky ve vedení třídních výkazů, nekonkrétní jsou záznamy z jednání pedagogických rad).

Hospitační činnost vedení školy není prováděna systematicky, její četnost je vzhledem k počtu vyučujících a vyučovaných předmětů nedostatečná (úplná absence hospitací v některých předmětech a třídách, vedení nezjistilo nesplnění učebních osnov v dějepise a IVT).

Z předložených hospitačních záznamů vyplývá, že závěry a uložené úkoly jsou s pracovníkem vždy projednávány. V případě závažných nedostatků je sepsán zápis z jednání vedení školy s pracovníkem o přijatých opatřeních, podepsaný všemi zúčastněnými. Kromě ředitele školy a jeho zástupce hospitují také předsedové předmětových komisí a uvádějící učitelé. Jejich hodnocení, která předkládají řediteli školy jedenkrát ročně, jsou vzhledem k inspekčním zjištěním v některých případech formální.

Pro hodnocení úrovně výuky a výsledků učení žáků využívá ředitel školy výsledky testování sondy MATURANT a testů Kalibro. V červnu 1999 byla třída 2. E vybrána pro testování

v mezinárodním srovnávacím projektu TIMSS. Významným ukazatelem kvality výchovně-vzdělávací činnosti gymnázia je rovněž úspěšnost absolventů školy při přijímacím řízení na vysoké školy. Tyto údaje ředitel několik let vyhodnocuje (viz kapitola Plánování). Další informace jsou získávány čtyřikrát ročně při setkáních se zástupci rodičů v radě rodičů a se studentskou radou. Vlastní evaluační nástroje škola nevytváří.

Vedení má vytvořen systém kontroly provozu a hospodaření školy. Prováděna je analýza výsledků kontrol a závěry bývají projednávány s příslušnými pracovníky. Z předložených závěrů kontrol vyplývá, že nebyly shledány závažnější nedostatky.

Kontrolní činnost je plánována, v praxi však není důsledně realizována. Nedostatkem je formálnost ve výše uvedených případech. V hospitační činnosti vedení školy chybí její systematické provádění.

Oblast kontroly je celkově hodnocena jako ještě vyhovující.

Hodnocení kvality řízení

Na základě výsledků posouzení dílčích oblastí je kvalita řízení školy celkově hodnocena jako dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Výchovná poradkyně je pro svou činnost kvalifikovaná. Při své práci se řídí kvalitně zpracovaným celoročním plánem, má rovněž vypracovaný program protidrogové výchovy a prevence negativních sociálních jevů. Pro třídní učitele, ostatní pedagogy a zájemce z řad žáků výchovná poradkyně zorganizovala odborné přednášky o různých formách poruch učení. Pro setkání se žáky má vypsáné konzultační hodiny. Na plenárním setkání rodičů žáků prvních ročníků podává základní informace o náplni své práce. Informaci o možném setkání rodičů s výchovnou poradkyní mají žáci zapsanou ve studijním průkazu, přesto část žáků a rodičů označila informovanost o činnosti výchovné poradkyně při jednání s pracovníky ČŠI za nedostačující. Někteří rodiče i žáci vyjádřili přání, aby ve škole externě působil profesionální psycholog.

Další oblastí činnosti výchovné poradkyně je profesní poradenství. Žáci vyšších ročníků se účastní besed se zástupci vysokých škol. Byla předložena velmi pečlivě zpracovaná a vyhodnocená agenda, která dokumentovala nejen vývoj profesního zaměření žáků, ale i získávání podkladů, jež se týkaly výsledků přijímacího řízení a umístění absolventů. Všechny poskytnuté informace od absolventů gymnázia ve školním roce 1998/99 byly velmi pečlivě zpracovány a vyhodnoceny. Vedení školy, učitelé, žáci i jejich rodiče tím získávají kvalitní přehled o umístění absolventů. Dokumentace o žácích se specifickými poruchami učení je vedena a zajištěna před možným zneužitím. Výchovná poradkyně také spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, sociálními kurátory, úřadem práce i s policií.

Práce výchovné poradkyně je hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o změně zařazení do sítě škol ze dne 9. března 1999, čj. 10 881/99-21
- Projekt rozvoje Gymnázia Františka Palackého ve Valašském Meziříčí z roku 1998
- Program investičního rozvoje školy do r. 2006
- Učební dokumenty pro gymnázia:
 - učební plán gymnázia s šestiletým studijním cyklem platný od 1. září 1997, ve školním roce 1999/2000 pro 2. 4. 5. a 6. ročník, vypracovaný podle plánu čj. 25 048/95-21-23
 - učební plán vypracovaný podle schváleného plánu MŠMT ČR čj. 20 594/99-22, platný od 1. září 1999 počínaje 1. a 3. ročníkem
 - učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem čj. 25 049/95-21-23, platný od 1. září 1997, ve školním roce 1999/2000 podle něj pokračují 2., 3. a 4. ročník
 - učební plán pro 1. ročník čtyřletého cyklu čj. 20 595/99-22, platný od 1. září 1999
- Dokumentace školy podle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních, a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Organizační řád ze dne 30. srpna 1999 čj. 1480/1999
- Organizační řád školní jídelny při Gymnáziu Františka Palackého ve Valašském Meziříčí
- Organizace školního roku 1999/2000
- Plán práce na školní rok 1999/2000
- Školní řád platný od 1. září 1999
- Pracovní řád pro zaměstnance škol (vyd. MŠMT ČR – čj. 16969/96-42)
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1997/1998
- Výroční zpráva školy o hospodaření za rok 1998
- Měsíční plány činnosti
- Příkazy a nařízení ředitele školy
- Zápisy předsedů předmětových komisí
- Dokumentace dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- Písemné práce žáků
- Vnitřní platový předpis
- Kolektivní smlouva
- Přehled dozorů
- Vyjádření hygienika ze dne 18. května 1998, čj. 2312/231.6/98
- Potvrzení MěNV Valašské Meziříčí dne ze dne 20. června 1990, čj. výst./322/90-332/7-Je a potvrzení Městského úřadu Valašské Meziříčí ze dne 15. září 1999, čj. 330/2650/1999-Ši

ZÁVĚR

Pozitiva:

- vynikající výsledky v přijímacím řízení na vysoké školy ve školním roce 1998/99, trvale nadprůměrné výsledky v předcházejících letech,
- velmi dobrá úroveň výuky přírodovědných předmětů,
- kvalitní činnost výchovné poradkyně zejména v oblasti profesního poradenství,
- účast žáků v odborných soutěžích,
- vstřícnost školy vůči žákům se zdravotními potížemi,
- zahraniční studijně-poznávací pobyty,
- aktivity školního pěveckého sboru,
- organizování účasti na kulturních akcích, pořádání kulturních a vzdělávacích akcí pro veřejnost,
- rekonstrukce školní jídelny.

Negativa:

- nedostatečné materiálně-technické vybavení pro informatiku a výpočetní techniku,
- absence některých tematických celků (informatika, informace, databázové systémy), nedodržení osnov výuky dějepisu (nejnovější dějiny),
- školní řád neobsahuje práva žáků, obsahuje nadbytečné poznámky o chování žáků mimo školu a nepřesné informace o podmínkách klasifikace, není veřejně přístupný,
- výuka dějepisného semináře neprobíhá v době stanovené platným rozvrhem hodin, výuka některých seminářů (volitelných předmětů) začíná v jinou dobu, než je stanovena podle rozvrhu,
- nedostatečná kontrola zápisů v třídních knihách a katalogových listech,
- začátek vyučování tělesné výchovy je dvakrát stanoven v 6:45 hodin, což není v souladu s platnými právními normami,
- žáci mívali před inspekci službu u vchodu. V době inspekce vykonával tuto činnost pracovník v náhradní civilní službě, šatny byly přes oběd otevřeny, přístupné všem a nezajištěny,
- čtyři učebny v historické budově nevyhovují hygienickým normám (jsou nedostatečně osvětleny a zařízeny pro větší počet žáků).

Doporučení:

- zkvalitnit praktické provádění kontroly,
- přepracovat rozdělení dějepisného učiva podle nových učebních plánů pro studium ve čtyřletém a šestiletém cyklu,
- v části školního řádu týkající se doplňkové klasifikační zkoušky vycházet z terminologie vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů, a přesně stanovit její funkci,
- přepracovat školní řád podle principů demokratizace a s uvedením relevantních informací,
- zlepšit administrativní úroveň vedení povinné dokumentace,

- zkvalitnit a modernizovat výuku informatiky a výpočetní techniky,
- instalovat elektronické zamykání vchodu.

Gymnázium Františka Palackého ve Valašském Meziříčí, Husova 146, plní deklarovaný výchovně vzdělávací program. Oblast vzdělávání i řízení jsou celkově hodnoceny jako dobré.

Využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu je efektivní, účelné a v souladu se záměrem školy modernizovat a zkvalitňovat výchovně vzdělávací proces.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Olga Novotná

Olga Novotná v. r.

Členové týmu	RNDr. Jaroslav Honza, CSc.	Jaroslav Honza v. r.
	RNDr. Libor Kubica	Libor Kubica v. r.
	Mgr. Štěpánka Mikulenková	Š. Mikulenková v. r.
	Mgr. Marie Šestáková	Marie Šestáková v. r.
	Mgr. Jana Zapletalová	Jana Zapletalová v. r.

Ve Vsetíně dne 6. prosince 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. ledna 2000

Razítko

Mgr. Jan Trčka

Jan Trčka v. r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrá	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Vsetín	2000-01-26	Mgr. I. Nováčková v. r.
Zřizovatel MŠMT ČR	2000-01-26	13/2000
Rada školy není zřízena		

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text

2000-01-26	11/2000	Připomínky ŘŠ byly podány.
------------	---------	----------------------------